

ZŠ Kunovice U Pálenice

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, KUNOVICE, U PÁLENICE 1620,

okres Uherské Hradiště, příspěvková organizace

PSČ 686 04

☎ 572 549 221

email: zskunup@zskunup.cz

PREVENTIVNÍ STRATEGIE ŠKOLY, 2023/2024 – 2027/2028

Kunovice, 28.8.2023

Mgr. Bohumila Opravilová Náhlíková, školní metodik prevence

Mgr. Růžena Hlůšková, ředitelka školy

ÚVOD

Škola vytváří tento program jako základní nástroj prevence. Jde o komplexní systémový prvek v realizaci preventivních aktivit, sleduje se účinnost, průběh, měří se efektivita jednotlivých aktivit. Pro vypracování této preventivní strategie jsme primárně využili metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (rok 2010), metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách (2016) a Národní strategii primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti MŠMT na období 2019 – 2027.

ZMAPOVÁNÍ SITUACE PRO VYTÝČENÍ CÍLŮ

Charakteristika školy

JSME ŠKOLOU PRO VŠECHNY. ŠKOLOU, KDE UČITELÉ I ŽÁCI PŘEMÝŠLEJÍ NAD TÍM, CO, JAK A PROČ DĚLAJÍ.

ŠKOLA S KVALITNÍ VÝUKOU

Společnost Scio nás zařadila mezi školy s kvalitní výukou, které posouvají české školství dál. Společnost Scio nás zařadila mezi školy, kde lidé dělají svou práci s nadšením, dokážou formulovat své myšlenky a sdělovat je ostatním.

VÝUKA ORIENTOVANÁ NA DOVEDNOSTI

Vycházíme ze znalostí, ale za důležitější považujeme dovednosti. Proto mají rodiče možnost od nás během školního roku dostat zpětnou vazbu, která není zaměřena na známky, ale právě na dovednosti dětí. Sdělujeme například to, zda dítě v jednotlivých předmětech dokáže spolupracovat se spolužáky, uplatnit vlastní nápady, zda umí řešit problémy, jestli dokáže hovořit k věci, dodržuje základní pravidla a povinnosti, má základní pracovní návyky nebo to, zda se umí poučit z vlastních chyb. Toto vše organizujeme ať už formou klasických třídních schůzek s možností individuálních konzultací či pomocí tripartit, které se nám osvědčují a které i samotní rodiče velmi vítají.

CO NA ŠKOLE OCEŇUJÍ RODIČE

Otevřenou komunikaci a informovanost (za oboje získáváme absolutně nejvíc pochval). Styl výuky, kvalitní pedagogický tým, práci třídních učitelů. Vztah k žákům a přístup k nim. Projekty, aktivity (zapojení do řady akcí). Vybavení školy (výrazně se zlepšuje). Nabídku kroužků (počet, pestrost nabídky i snahu reagovat na poptávku). Webové stránky (množství informací, často a pravidelně obměňované stránky).

Zdroj: anketa rodičů, duben 2016.

SPOLUPRACUJEME S RODIČI

Jsme držiteli certifikátu Rodiče vítáni.

Jako první škola ve Zlínském kraji jsme získali prestižní značku Rodiče vítáni.

Dostávají ji „školy, které dělají dobré věci a dovedou dobře komunikovat s rodiči svých žáků i s žáky samotnými“.

Rodiče v připravených anketách kromě průběhu vzdělávání hodnotí také atmosféru ve škole.

Rodiče nám pomáhají přímo ve výuce, zapojují se do našeho dlouhodobého projektu Dnes učí rodiče. Znamky svých dětí mohou rodiče s pomocí přístupového hesla zjistit i na internetu, využíváme elektronickou žákovskou knížku.

O studijních výsledcích a chování žáka informujeme rodiče během pravidelných konzultací.

Od školního roku 2009/2010 dáváme rodičům individuální zprávu, která není zaměřena na známky (ty si mohou podle libosti najít v elektronické žákovské knížce), ale na dovednosti dětí. Jedná se o souhrnný pohled všech vyučujících, díky kterému rodiče zjistí, co se jejich dítěti daří, popřípadě kde má problémy. Nedáme v tomto případě zprávu o známkách, ale o dovednostech žáků.

JSME FAKULTNÍ ŠKOLOU PF UP OLOMOUC

Tento statut získávají školy, kde:

Se realizuje kvalitní výuka kvalifikovanými a kreativními učiteli.

Škola má dobré materiální a technické vybavení.

Škola do výuky pravidelně zařazuje různé organizační formy a postupy a uplatňuje nové trendy týkající se vyučovacích metod.

Škola má k dispozici a vhodně využívá učebny, které jsou vybaveny odpovídajícími pomůckami, audiovizuální technikou a odbornou literaturou.

CHCEME, ABY SE DĚTI VE ŠKOLE CÍTILY DOBŘE

Proto ve škole pracuje žákovský parlament, který se často schází s vedením školy.

Proto se jednou za dva měsíce pedagogický sbor schází na společných shromážděních se všemi žáky školy, aby probrali případné problémy.

Proto ve škole existuje schránka důvěry.

Proto děti v různých anketách kromě průběhu vzdělávání hodnotí také atmosféru ve škole.

Proto děti spolurozhodují o tom, kam škola investuje některé peníze.

Proto děti na druhém stupni od školního roku 2011/2012 anonymně hodnotí úroveň jednotlivých vyučovacích hodin.

Oceňujeme zapojení dětí do různých soutěží a olympiád jak na prvním, tak na druhém stupni. Zajímají nás názory žáků, proto vedení školy plně podporuje fungování žákovského parlamentu a uvolňuje k této činnosti také tři své pedagogy, kteří se přípravám žákovských shromáždění věnují naplno.

BEZPEČNÁ ŠKOLA

Snaží se pedagogický sbor školy vytvářet prostředí, ve kterém se mohou děti cítit bezpečně? Nepřímou odpověď poskytli odborníci ze Zlínského kraje. Naši školu opakovaně zařadili mezi ty, které se kvalitně starají o bezpečí dětí ve škole a předcházejí nežádoucím jevům. Ocenění za minimální preventivní program jsme získali dvakrát během tří let.

V NAŠÍ ŠKOLE UČÍ TROJNÁSOBNÝ ZLATÝ ÁMOS 2013

Naši školu nyní řídí Mgr. Růžena Hlůšková, která vyhrála v soutěži Zlatý Ámos o nejoblíbenějšího učitele České republiky. Kromě hlavní ceny získala Růžena Hlůšková ještě titul Dětský Ámos od dětské poroty a zvítězila také v hlasování o Ámose sympaťáka.

JSME ŠKOLOU, PRO KTEROU JE TYPICKÉ VELKÉ MNOŽSTVÍ PROJEKTŮ

Projekty jednotlivců, skupin, tříd i celé školy.

PROJEKTY EVROPSKÉ

V minulosti jsme byli zapojeni do mnoha evropských projektů. Díky těmto projektům cestovali naši žáci i vyučující po celé Evropě, získávali cenné zkušenosti a často i sebevědomí, které nyní uplatňují při realizaci své výuky. Proto chceme i ve školním roce 2023-2024 znovu podat žádost a zapojit se do tohoto projektu (např. ERASMUS+ a v těchto aktivitách i nadále pokračovat. Vidíme v tom velký přínos.

PROJEKTY ŠKOLNÍ

Podporujeme projektovou výuku. Ve škole realizujeme desítky školních projektů, při nichž propojujeme různé předměty, ale i ročníky. Dětem taková výuka lépe umožňuje pochopit látku v souvislostech.

KROUŽKY

Máme pestrou nabídku školních kroužků. Při nabídce kroužků se snažíme vycházet ze zájmu žáků a rodičů. Kroužky vedou i někteří externí lektori, se kterými naše škola spolupracuje – např. s rybářským svazem nebo ŠSPHZ v Uherském Hradišti.

PODPORUJEME NADANÉ

Naše škola se bude více zaměřovat také na nadané žáky. V minulém školním roce prošli žáci nominací a screeningovým vyšetřením v rámci program IKAP II (implementace krajského akčního plánu). S výsledky budeme pracovat a těmto žákům nabízet výuku takovou, abychom je rozvíjeli a oni mohli tak uplatnit své nadání.

TECHNIKA A LIDÉ

Anebo raději naopak. Lidé a technika. Jsme sice škola s nejmodernější vyučovací technikou, ale to není cíl, jen prostředek. Nejdůležitější ve škole jsou lidé. Žáci a učitelé. Máme kvalifikované, odborně zdatné, aktivní a pozitivně naladěné vyučující, kteří (nejen) s pomocí techniky realizují kvalitní výuku.

Úplnost a velikost školy

Základní škola, Kunovice, U Pálenice 1620, okres Uherské Hradiště, příspěvková organizace je škola plně organizovaná, poskytuje vzdělání od 1. do 9. ročníku. Škola se řadí svým počtem žáků mezi velké školy. Je jednou ze dvou škol ve městě. Kapacita prostorově rozlehlé školy je 400 žáků, která je téměř vždy využita na maximální možný počet. Kromě místních navštěvují školu nejčastěji žáci z nedalekých obcí Podolí a Popovice, kde existují pouze neúplné školy a výuka se tam uskutečňuje jen na prvním stupni. Základní školu Kunovice, U Pálenice, si pro splnění povinné školní docházky stále častěji vybírají také rodiče dětí z okrajových městských čtvrtí sousedního Uherského Hradiště, totiž z Míkovic, Sadů a Vések.

Umístění školy

Škola je umístěna v centru města v klidném prostředí (čtvrť starých i nových rodinných domů, kulturní zařízení).

Charakteristika žáků

Žáci obvykle docházejí z blízkého, vzdáleného i dalekého okolí. Pro přepravu do školy nejčastěji cestují automobily rodičů, pěšky, veřejnou hromadnou dopravou, na kole a nyní i elektro/koloběžkami, které se nyní těší velké oblibě. I vnější prostory školy přizpůsobujeme této změně v dopravě a pro žáky máme zde k dispozici řadu stojanů jak pro kola, tak i pro koloběžky. Žáky, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení, posíláme se souhlasem rodičů na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny. Na základě vyšetření a doporučení poradny jsou pak tyto děti zařazovány do reedukační péče. Máme vyškolené pedagogy, kteří s těmito dětmi pracují. Reedukace specifických poruch probíhá podle doporučení PPP jednotlivě, nebo ve skupinkách po dvou, maximálně po čtyřech žácích. Výuka probíhá každý týden, většinou jednu

hodinu (podle doporučení PPP). V případě, že pedagogicko-psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum diagnostikuje vývojovou poruchu učení, je na žádost zákonných zástupců dítěte vypracován individuální vzdělávací plán, podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje. V něm uvádíme závěry a doporučení z vyšetření v PPP (SPC), na co se konkrétně v reedukaci zaměříme, pomůcky, které se budou při nápravě používat, způsob hodnocení, jméno odpovědného pedagoga. Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme ke stupni a druhu vývojové poruchy a hodnotíme je s tolerancí.

Podmínky školy

Uspořádání školy je úplná škola. Škola má k dispozici školní družinu nebo školní klub. Žáci mají k dispozici zařízení školního stravování. Stravovací zařízení se nachází v budově školy.

Vyučování probíhá v následujících jazycích a jazykových kombinacích: český.

Počet školních budov je 2 – 5 provázaných, ve venkovním areálu se nachází oplocený komplex budov, sportovní hřiště. Bezbarierový přístup je zajištěn částečně, jen v některých budovách. K tomuto účelu slouží i výtah, který byl ve škole postaven. Pro trávení volného času je k dispozici školní dvůr, hřiště, studovna, knihovna. Žákům jsou k dispozici šatny.

Škola disponuje následujícími odbornými učebnami: biologie, jazyková učebna, fyzika, hudební výchova, chemie, ICT, tělocvična, výtvarná výchova. Učitelé mají k dispozici následující odborné kabiny: biologie, cizí jazyky, fyzika, chemie, tělesná výchova.

POPIS AKTUÁLNÍHO STAVU

Informace od pedagogických pracovníků

Pedagogický sbor hodnotí situaci v oblasti minimální prevence jako výrazně nadprůměrnou, pociťuje ji dokonce za silnou stránku školy.

Informace od rodičů

Rodiče oceňují klima školy jako jednu z nejdůležitějších hodnot, kvůli kterým dávají své dítě právě do této školy.

Informace z vyhodnocení MPP v minulých letech

Charakter řešených rizikových projevů je méně závažný, množství nízké. Ve srovnání s minulými lety přibývá dětí s poruchami anorexie, častěji než dříve řešíme také kyberkomunikaci.

PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ

Školní poradenské pracoviště (ŠPP) poskytuje pedagogicko – psychologickou poradenskou pomoc žákům, učitelům i rodičům. Zaměřuje se na problémy žáků ve školním prostředí, velká pozornost se věnuje všem rizikům, která mohou proces vzdělávání negativně ovlivnit.

Školní metodik prevence (ŠMP)

- Metodicky vede a koordinuje prevenci ve škole, realizuje preventivní aktivity.
- Seznamuje ředitele školy s podrobnostmi preventivního programu školy na daný školní rok.
- Spolupracuje s výchovným poradcem – zúčastňuje se odborných seminářů a porad ŠMP a informuje ostatní pracovníky školy.
- Vytváří MPP, ŠPS, podílí se na jejich realizaci a hodnotí úspěšnost – detailně rozpracovává a každoročně vyhodnocuje preventivní aktivity s pedagogy I. a II. stupně, kteří realizují preventivní aktivity v rámci výuky.
- Proškolení pedagogických pracovníků, popř. správních zaměstnanců v problematice rizikového chování žáků.
- Diagnostika, řešení – proškolení rodičů v problematice sociálně patologických jevů – informace, aktuální situace, diagnostika, řešení, prevence, besedy, přednášky – konzultace, krizová intervence – spolupráce s rodiči – aktualizace informací z oblasti prevence rizikového chování na webových stránkách školy – podněty rodičů a zástupců obce z jednání školské rady.
- Aktivity pro žáky – specifická a nespecifická prevence – preventivní programy 8 – jednorázové akce – volnočasové aktivity – spolupráce s jinými institucemi

Výchovný poradce (VP)

- Intenzivně spolupracuje s metodikem prevence na realizaci preventivních aktivit. Zaměřuje se na žáky s výchovnými a studijními problémy, vyhledává žáky, kteří jsou ohroženi ve vztahu k problémům prevence. Nabízí pomoc při volbě povolání, odkazuje na další poradenské možnosti.

Ředitelka školy (ŘŠ)

- Vytváří materiální, personální, časové a další podmínky pro realizaci preventivních aktivit. Sleduje efektivitu prevence sociálně patologických jevů, sleduje problémy v kontextu celé školy a provádí personální a organizační opatření. Svolává porady pedagogických pracovníků. Komunikuje s odborníky z oblasti prevence.

Třídní učitelé (TU)

- Spolupracují na realizaci preventivních aktivit. Věnují se žákovi v rámci výuky, rozvíjí jeho kompetence v oblasti sociálních dovedností. Provádějí průběžnou diagnostiku žáků i celé třídy. Vyhodnocují sociální klima ve třídě. Třídní učitelé jsou v kontaktu s rodinou žáka a poskytují o něm informace při třídních schůzkách.

Odborné instituce

- Spolupracují na realizaci preventivních aktivit.

Součástí poradenského pracoviště je školní poradenský konzultant a speciální pedagog Mgr. Karel Opravil. Ten mimo jiné vedl Krizové centrum Zlín, Střediska výchovné péče ve Zlíně i v Uherském Hradišti a Krajskou pedagogicko-psychologickou poradnu. Působí také jako soukromý poradce a své zkušenosti z praxe využívá jako lektor. Zaměřuje se na komunikaci, chování a mezilidské vztahy.

Součástí poradenského pracoviště je školní psycholog Mgr. Martin Vencel. Ten se zaměřuje na preventivní šetření vztahů ve třídě a klimatu pomocí dotazníků či dalšími vhodnými nástroji. Cílem je preventivní mapování agrese, osamělosti a dalších vztahových obtíží dětí ve třídě. Výsledky bude zpracovávat a budou sloužit jako podklad pro další směřování třídy. S výsledky šetření bude seznámen třídní učitel a školní poradenské pracoviště. Dále nabízí možnost kariérového poradenství, osobní konzultace pro žáky i učitele dle jejich potřeby. Pracuje nejen s žáky, ale také s pedagogy.

Role školního psychologa má tři roviny:

Dítě

- Zaměření se na adaptaci nově příchozích dětí. Pomoc s aklimatizací, orientací ve vztazích ve třídě na začátku a v průběhu školního roku.
- Pomoc při konfliktech s jednotlivci i skupinou v případě, že dítě o pomoc požádá.
- V případě rapidního zhoršení prospěchu pomoc s rozborem situace a s řešením akutního stavu individuálně, případně společně s rodiči.

Třída

- Zaměření se na klima třídy – vztahy ve skupině, zabránění vylučování jedince ze skupiny, pomoc s nastavením neubližujících pravidel v třídních kolektivech.

Učitel

- Pozorování třídní skupiny na žádost učitele a následný rozbor vztahů, chování a snížení rizik vzniku konfliktů.
- Pomoc s řešením již vzniklých konfliktů ve skupině.
- Pomoc s dětmi, u nichž došlo k náhlému zhoršení prospěchu.

POTŘEBNOST STRATEGIE

Program je realizován, aby se zlepšila situace v oblasti výskytu projevů rizikového chování žáků nejen ve škole, ale i ve společnosti. Zdravý způsob života by měl být soustavně začleňován do vzdělávání a výchovy dětí a mládeže. Více informací z této oblasti by mělo být dobrým pomocníkem do jejich dalšího života. Škola pomáhá rodičům v rozvoji dítěte a při jeho vzdělávání. Vedle rodiny a školy jsou do problému zainteresovány i další orgány a složky, které se zabývají právní ochranou dětí. Za problémy v oblasti primární prevence jsou u dětí a mládeže jsou považovány: vysoká společenská tolerance k legálním drogám, liberalizace drogové politiky, nedostatečná ochrana dětí před alkoholem a pasivní kouření v rodině a na veřejnosti, podceňování primární prevence, prevence pouze ve škole, po skončení vyučování nemožnost postihu, nekontrolovatelnost žáků, absence prevence v rodinách.

STANOVENÉ CÍLE

Dlouhodobé cíle

- Vést žáky ke zdravému životnímu stylu.
- Vést žáky k dodržování stanovených pravidel (především pravidel školního řádu, třídních pravidel a pravidel slušného chování).
- Vést žáky k vzájemné pomoci a ohleduplnosti.
- Minimalizovat výskyt agresivního chování mezi žáky.
- Vést žáky k ochraně zdraví, budovat postoje k odmítání návykových látek.
- Vychovávat žáky ke správným hodnotám, vést je k občanské a právní odpovědnosti za sebe a svá jednání.
- Vést žáky k odmítavým postojům proti rasismu, antisemitismu a xenofobii.
- Vést žáky ke smysluplnému trávení volného času

Střednědobé cíle

- Průběžně sledovat, zjišťovat klima třídy a vytipovat žáky s problematickými vztahy (TU, PPP).
- Naučit žáky rozpoznat projevy rizikového chování a krizové situace, umět v těchto případech vhodně reagovat.
- Prohlubovat spolupráci s rodiči v oblasti prevence rizikového chování.
- Vzdělávat pedagogy v oblasti prevence školního násilí, vedení třídnické hodiny, práce třídního učitele s třídním kolektivem a řešení konfliktních situací mezi žáky.

REALIZACE ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

Realizace prevence ve výuce

První až třetí ročník, žák

- Rozliší vhodné a nevhodné chování.
- Respektuje pravidla soužití mezi žáky a učiteli.
- Poznává smysl slov – osobní bezpečí, ohrožení.
- Vyhledává pomoc v případě osobního nebezpečí nebo ohrožení cizí osobou.
- Pojmenuje zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu.
- Poznává pojem závislost.
- Poznává jednoduché způsoby odmítání návykových látek.
- Rozpoznává nebezpečí šikanování a týrání.
- Vyjmenuje základní lidské potřeby zdravého životního stylu.

Čtvrtý až pátý ročník, žák

- Rozliší vhodné a nevhodné chování.
- Má povědomí o zdraví jako lidské hodnotě.
- Rozpoznává rizika spojená s užíváním návykových látek.
- Předvede způsoby odmítání návykových látek ve styku se svými vrstevníky.
- Uvědomuje si nebezpečí závislosti na PC, televizi, hracích automatech.
- Popíše patologické formy chování.
- Rozpoznává projevy lidské nesnášenlivosti – vyhledává instituce a telefonní čísla, kde může požádat o pomoc v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozuje jeho.

Šestý až devátý ročník, žák

- Poznává význam harmonických vztahů pro zdravý životní styl a zdraví.
- Respektuje odlišné názory, způsoby chování a myšlení.
- Respektuje kulturní odlišnosti, názory, chování a myšlení lidí.
- Uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod se spolužáky, snaží se o řešení nenásilným způsobem.
- Poznává vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích.
- Přijímá, respektuje pravidla soužití mezi spolužáky.
- Seznamuje se s dokumenty upravujícími lidská práva a sociálně právní ochranu dětí.
- Poznává činnost důležitých orgánů právní ochrany občanů.
- Uvědomuje si podstatu protiprávního jednání a právní odpovědnost za případné protiprávní činy.
- Chápe význam zdraví ve složení fyzické, duchovní, sociální.
- Dokáže zhodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky.
- Uvědomuje si pozitivní vliv aktivního pohybu, relaxace, duševní hygieny.

-
- Orientuje se v trestně právní problematice návykových látek.
 - Poznává účelné modely chování v krizových situacích (šikanování, týrání, sexuální zneužívání) a osvojuje si správné rozhodování v situacích vlastního nebo cizího ohrožení.
 - Rozpozná manipulativní reklamu a informace.
 - Zná pojem náboženská sekta a s ní spojená rizika.
 - Zná rizika internetu a elektronické komunikace.

OBLASTI PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Všichni pedagogičtí pracovníci dbají na to, aby uplatňovaná prevence forem rizikového chování u žáků byla prováděna komplexně, ve všech oblastech, jichž se prevence forem rizikového chování u žáků dotýká.

SPECIFICKÁ PRIMÁRNÍ PREVENCE

Aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků. Jedná se o všeobecnou prevenci, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika, - selektivní prevenci, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšenou hrozbu rizikového chování, - indikovanou prevenci, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.

NESPECIFICKÁ PRIMÁRNÍ PREVENCE

Veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

EFEKTIVNÍ PRIMÁRNÍ PREVENCE

Kontinuální a komplexní programy, interaktivní programy, především programy pomáhající čelit žákům sociálnímu tlaku, zaměřené na zkvalitnění komunikace, nenásilné zvládání konfliktů, odmítání návykových látek, zvyšování zdravého sebevědomí, zvládání úzkosti a stresu apod.